

การพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตร
เพื่อสนับสนุนกองทัพบกต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พินเอก ยุทธนา เลาคำ

รองผู้อำนวยการกอง

กรมการสารวัตรทหารบก

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2564

เอกสารวิจัยเรื่อง การพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตร
เพื่อสนับสนุนกองทัพบกต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่
โดย พันเอก ยุทธนา เลาคำ
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก พิชชญาน พวงทอง

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2564 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก
(มหศักดิ์ เทพหัสติน ณ อยุธยา)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก ประธานกรรมการ
(ชนะชัย พลเดชา)

พันเอก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา
(จารุวัฒน์ วิภัทรเมธีกุล)

พันเอก กรรมการ
(พิชชญาน พวงทอง)

พันเอก กรรมการ
(สุเทพ ยิ่งยีน)

พันเอกหญิง กรรมการ
(กัญญนัญญ์ แสงภัทรเนตร)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พินเอก ยุทธนา เลาคำ
เรื่อง	การพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตร เพื่อสนับสนุนกองทัพบกต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่
วันที่	กันยายน 2564. จำนวนคำ : 7,503 จำนวนหน้า : 22
คำสำคัญ	ทหารสารวัตร, ภัยคุกคามรูปแบบใหม่, ขีดความสามารถ
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรเพื่อสนับสนุนกองทัพบกต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่เป็นการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา ข้อขัดข้องของการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่และเพื่อให้หน่วยทหารสารวัตรได้เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ผลการศึกษาวิจัยพบว่าหน่วยทหารสารวัตรหรือกำลังพลบางนายไม่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน การป้องกันตนเองหรือยุทธโศปกรณ์ของหน่วยที่ไม่มีความพร้อมและเพียงพอในการรับมือกับภัยคุกคามดังกล่าวแม้แต่น้อย ดังนั้นหากต้องการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรให้มีความสามารถปฏิบัติงานภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้ ต้องพัฒนาในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านบุคลากรของทหารสารวัตร ด้านการบริหารจัดการภายในหน่วย ด้านอาวุธยุทธโศปกรณ์และด้านงบประมาณ จะทำให้ทหารสารวัตรและหน่วยทหารสารวัตรสามารถการปฏิบัติงานและมีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างดี

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Yuttana Laokham
TITLE: The development of the operational capabilities of the military police to support the Army against new threats
DATE: September 2021 **WORD COUNT:** 7,503 **PAGES:** 22
KEY TERMS: The military police, A new type of threat, Capacity
CLASSIFICATION: Unclassified

The study entitled “The development of the operational capabilities of the military police to support the Army against new threats.” as a strategic research, to study the problem Development flaws Operational capability of military police under new threats, to develop operational capacity of military police under new threats, and so that military police unit have prepared for performance of military police under new threats. Research study results found that the military police unit or some military police are no operational knowledge, self defense or the equipment of the unit is not ready and sufficient in dealing with threats even less. So, if want to development of the operational capabilities of the military police to be able to work under new threats, need to develop in different areas as personnel of military police, management inside the unit, weaponry, and budget. Will make the military police unit and military police performance ability and must prepare performance of military police under new threats.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจากคณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่าน พลตรีมหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก ที่กรุณาอนุมัติให้กระผมทำเอกสารวิจัยเชิงยุทธศาสตร์และวิจัยเชิงเอกสารตามรูปแบบของวิทยาลัยการทัพบก พันเอกชนะชัย พลเดชา ประธานกรรมการที่กรุณาให้คำแนะนำและคำปรึกษาตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง พันเอกพิชชญาน พวงทอง อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ทำให้กระผมตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์ทุกท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ พันเอก จารุวัฒน์ วิภัทรเมธิกุล ผู้อำนวยการกอง กรรมการสารวัตรทหารบก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของกรมการสารวัตรทหารบกทุกท่านที่สนับสนุนค้นหาและให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี กระผมหวังว่าเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่ไม่น้อย สำหรับใช้เป็นรูปแบบในการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรเพื่อสนับสนุนกองทัพบกต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่และผู้สนใจ ก่อให้เกิดผลดีต่อวิทยาลัยการทัพบก กองทัพบกในอนาคต จึงขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ให้แก่คณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาจนทำให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ สร้างประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและขอมอบความกตัญญูทเวทิตาคุณ แต่บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน ขอขอบคุณครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจให้อย่างอบอุ่นและดียิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
วิธีการศึกษา	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	6
วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา.....	6
วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์.....	10
ความจำเป็นของทหารต่อภารกิจด้านความมั่นคงของประเทศ.....	11
วิเคราะห์ทางเลือกทางยุทธศาสตร์.....	13
วิเคราะห์แนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา	14
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	18
วัตถุประสงค์การวิจัย 1.....	18
วัตถุประสงค์การวิจัย 2.....	18
วัตถุประสงค์การวิจัย 3	20
บทที่ 4 บทสรุป	21
สรุปผลการวิจัย	21
ข้อเสนอแนะ.....	22
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป.....	22
เอกสารอ้างอิง	23
ประวัติผู้วิจัย	24

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เหล่าทหารสารวัตรเป็นทหารเหล่าหนึ่งของกองทัพบก มีหน้าที่ตามที่ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่า ด้วยสารวัตรทหารกำหนดไว้ (ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร, 2555) โดยกองทัพบกได้บรรจุทหารสารวัตรไว้ตามกองพลทหารราบ/ กองพลทหารม้า มณฑลทหารบกต่าง ๆ และกองทัพภาค ปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไปเช่น รักษากฎระเบียบของหน่วย, ควบคุมการจราจรในเขตรับผิดชอบ, รักษาความปลอดภัยสถานที่/ บุคคลสำคัญและรักษาความสงบความเรียบร้อยร่วมกับส่วนราชการอื่น ๆ เป็นต้น (ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร, 2519) ด้วยสถานการณ์ในโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติในรูปแบบที่มีความแตกต่างจากในอดีตอย่างมาก มีผู้ให้นิยามความหมายกับภัยดังกล่าวว่าเป็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งได้เกิดขึ้นกับประเทศไทยมาแล้วและทหารสารวัตรต้องเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ เช่น การตั้งจุดตรวจจุดสกัดในพื้นที่ที่มีการก่อการร้ายในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้, การจัดชุดลาดตระเวนออกตรวจประชาชนหรือการเข้าควบคุมพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ (State Quarantine) (แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ แบบบูรณาการ, 2563, น.1) ภายใต้สถานการณ์โรคโควิด 19 ระบาดทั่วประเทศ, การเข้าไปช่วยเหลือประชาชนให้ออกจากพื้นที่ในเหตุการณ์การทำร้ายผู้บริสุทธิ์ของผู้ก่อการร้ายในห้างเทอร์มินอล 21 จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2563 (โพสต์ทูเดย์, 2563, ออนไลน์) และการรักษาความสงบความเรียบร้อยจากการชุมนุมทางการเมืองของประชาชนในประเทศ เป็นต้น โดยที่หน่วยทหารสารวัตรหรือกำลังพลบางนายไม่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน, การป้องกันตนเองหรือยุทธโศภรณ์ของหน่วยที่ไม่มีความพร้อมและเพียงพอในการรับมือกับภัยคุกคามดังกล่าวแม้แต่น้อย

จากเหตุผลข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรเพื่อสนับสนุนกองทัพบกต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศไทยภายใต้วิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศ

พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในส่วนของด้านความมั่นคงหมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือนปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลัก ธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคีสามารถผนึกกำลัง เพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็งครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิตมีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ ที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน (ราชกิจจานุเบกษา, 2561)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง 1.การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างความสงบให้เกิดขึ้นในประเทศชาติบ้านเมือง เอื้อต่อการบริหารและพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่กำหนด สังคมมีความเข้มแข็งสามัคคีปรองดอง ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญคือการสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สร้างความรักความสามัคคีความสำนึกจงรักภักดีและความภาคภูมิใจในชาติให้เกิดขึ้นกับประชาชนทุกหมู่เหล่า ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน ตลอดจนการพัฒนาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ แผนย่อยด้านนี้จะรองรับประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 4 ประเด็นได้แก่ 1.) การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา 2.) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ 3.) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และ 4.) การ

พัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญสำหรับแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความมั่นคง, 2561)

กองทัพบกได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2564 โดยนำแผนปฏิบัติราชการของกองทัพบกระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) มาเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำ ซึ่งได้มีการเชื่อมโยงความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ คือ แผนระดับที่ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) กองทัพบกได้ยึดถือแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ซึ่งสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยแผนระดับที่ 2 คือ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติของกองทัพบก จากการประเมินสภาพแวดล้อมข้างต้น นำมาสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์มูลฐานของกองทัพบก และจำแนกแผนปฏิบัติราชการกองทัพบกเป็น 6 เรื่อง 20 แนวทางการพัฒนา โดยในเรื่องที่ 3 แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การสนับสนุนการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายใน แนวทางการพัฒนาเรื่องการสนับสนุนการปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมายต่อ ภัยคุกคามที่ส่งผลต่อความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยของประเทศ ซึ่งกองทัพบกได้ให้ความสำคัญเอาไว้เช่นกัน (แผนปฏิบัติราชการของกองทัพบก, 2563)

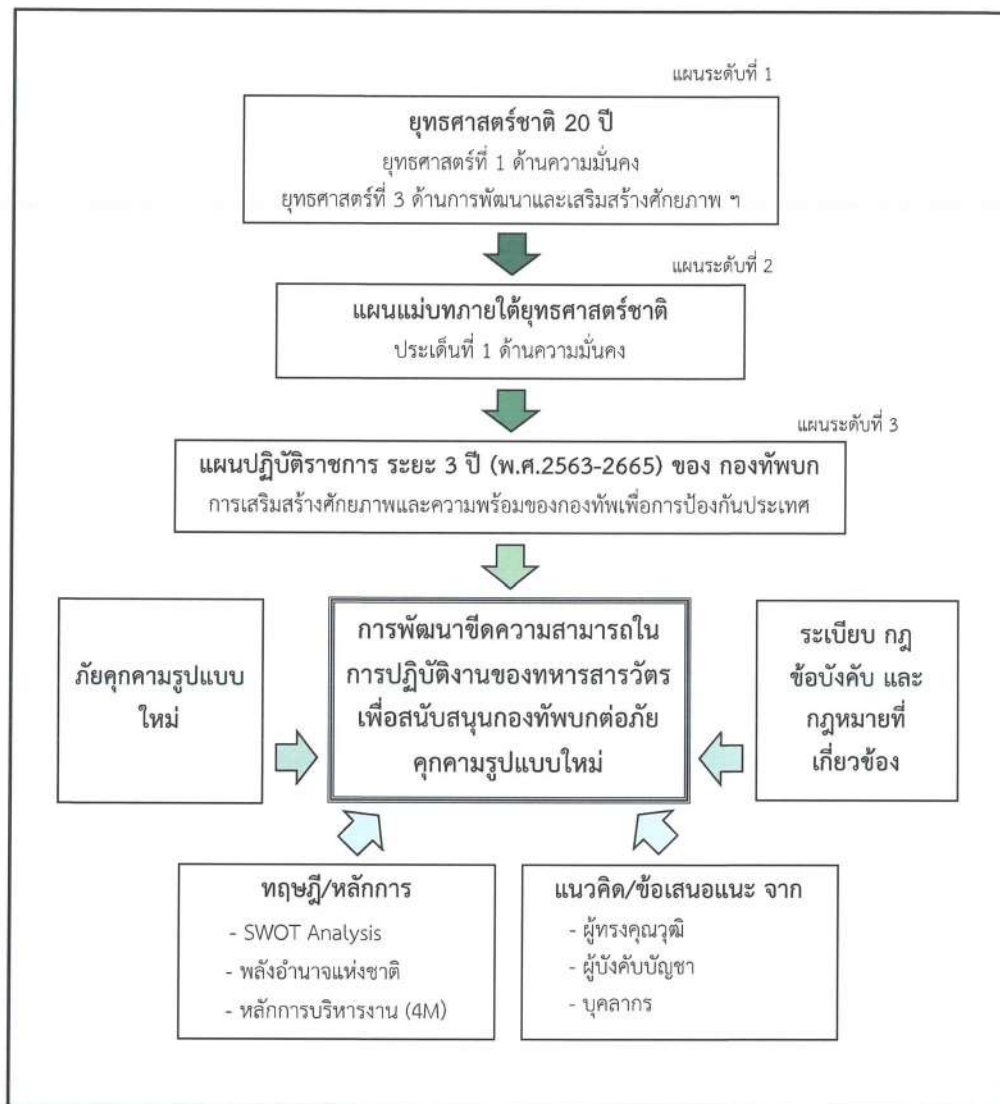
โดยผู้วิจัยได้ตั้งคำถามการวิจัยเอาไว้ดังนี้ 1.) ปัจจุบันทหารสารวัตรมีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่มากน้อยเพียงใด 2.) หน่วยทหารสารวัตร มีปัญหา ข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่หรือไม่อย่างไร และ 3.) หน่วยทหารสารวัตรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่หรือไม่และควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา ข้อขัดข้องของการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่
2. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

3. เพื่อให้หน่วยทหารสารวัตรได้เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย ใช้การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์และวิจัยเชิงเอกสารตามที่วิทยาลัยการ ทักษะกำหนด โดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการศึกษา

2. **ขอบเขตการศึกษา** การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งทำการศึกษา การพัฒนาขีดความสามารถของทหารสารวัตรโดยการใช้นโยบาย ระเบียบ และบทบาทของหน่วยเหนือในการสนับสนุนของหน่วยทหารสารวัตรภายในกองทัพบก

3. **การรวบรวมข้อมูล** จากข้อมูลทุติยภูมิ โดยรวบรวมข้อมูลเรื่องแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กับนโยบายภาครัฐ ยุทธศาสตร์ จากห้องสมุดและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ได้แก่ เอกสารทางราชการ บทความทางวิชาการ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว หลังจากนั้นจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูล จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหลักทฤษฎี Swot Analysis โดยวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล เพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อนแล้วจึงใช้หลักการ 4M เป็นพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์หาแนวทางแก้ปัญหา ภายใต้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทาง

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

รายการ	ธ.ค.63	ม.ค.64	ก.พ.64	มี.ค.64	เม.ย.64	พ.ค.64
พัฒนาและเสนอโครงการวิจัย	←→					
เก็บรวบรวมข้อมูล		←→				
วิเคราะห์ข้อมูล			←→			
สรุปผลการวิจัย					←→	
เตรียมการและแสดงผลการวิจัย						←→
จัดทำรายงานและรูปเล่มการวิจัย						←→

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงปัญหา ข้อขัดข้องของการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของ ทหารสารวัตรภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่
2. ทำให้ทหารสารวัตรมีความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้
3. ทำให้หน่วยทหารสารวัตรมีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างดี

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

เมื่อก้าวถึงความหมายของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-Traditional threats) มีการอธิบายกันอย่างกว้างขวางในกลุ่มนักวิชาการ ภายใต้บริบทและมุมมองที่แตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ยังมีการให้คำนิยามและแบ่งประเภทของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในลักษณะแยกย่อยลงไป เช่น ภัยคุกคามจากโรคระบาด ภัยคุกคามทางสารสนเทศ ภัยจากอาชญากรรมข้ามชาติ ภัยคุกคามต่อความมั่นคงของมนุษย์ และ ภัยคุกคามทางด้านภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics) (I love the king family, 2557, ออนไลน์)

วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

สำหรับประเทศไทยต้องเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยตรงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยาและการทหาร ในลักษณะที่ ภัยคุกคามได้ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นตามลำดับจากปัจจัยบวกของกระแสโลกาภิวัตน์ ที่มีการเปิดเสรีการค้า การเงิน การลงทุน ความก้าวหน้าทางการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนผู้คนมีการย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น

ประเทศไทยยังไม่มีหน่วยงานหรือองค์กรใด ๆ ที่ได้ให้คำนิยามและแบ่งประเภทของ ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ชัดเจน จนกระทั่งประมาณต้นปี พ.ศ.2550 หน่วยงานด้าน ความมั่นคงได้มีการตื่นตัวอย่างสูงในความพยายามที่จะกำหนดกรอบแนวคิดเรื่อง ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ดังนั้นสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือสภาความมั่นคงแห่งชาติจึงได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2535 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่4) พ.ศ. 2543 นายกรัฐมนตรีได้ออกกฎกระทรวง ตามข้อ 1 ให้ สภาความมั่นคงแห่งชาติ มีอำนาจในการกำหนดประเภทของภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทย 9 ประการ คือ (1) ความแตกแยกทางความคิดของคนในสังคม (2) ความไม่เชื่อมั่นต่อระบบและสถาบันการเมือง (3) การขาดการสมดุลของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (4) ภัยพิบัติจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและโรคระบาด (5) ความมั่นคงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (6) การก่อการร้ายและ

อาชญากรรมข้ามชาติ (7) แรงงานต่างด้าว และผู้หลบหนีเข้าเมือง (8) ยาเสพติด และ (9) ความยากจน จะเห็นได้ว่าภัยคุกคามรูปแบบใหม่มีความมุ่งหมาย ที่แคบลงและเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยมากกว่าตะวันตก ซึ่งภัยคุกคามรูปแบบใหม่นี้ กองทัพบก ได้นำไปเป็นบทบาทของคู่มือการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ของ การรักษาความมั่นคง ในขณะที่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ก็ได้นำไปกำหนดเป็นกรอบภัยคุกคามเพื่อกำหนด แผนงานรักษาความมั่นคงภายใน ประจำปี 2550

ในห้วงเวลาก่อนปี พ.ศ.2550 กองทัพไทยได้แสดงบทบาทที่โดดเด่นไว้อย่างสำคัญในการ บริหารจัดการกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทั้ง 9 ในบทบาทที่แตกต่างกันออกไป เช่น บทบาท ของการเป็นผู้สนับสนุน ผู้ช่วยเหลือ ผู้ประสานงาน และมีบทบาทของการเป็นผู้ปฏิบัติเอง บ้างตามสถานการณ์และกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน บทบาทที่เด่นชัดคือ การปราบปราม ยาเสพติด การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ บริเวณพื้นที่ตามแนวชายแดน การ แก้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งยังเป็นผู้สนับสนุนส่วน ราชการอื่น ๆ ในการแก้ปัญหาการจัดสมดุลทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือ บรรเทาภัยพิบัติ คลื่นสึนามิ การป้องกันโรคระบาด ไข้หวัดนก การแก้ปัญหาแรงงานต่าง ด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมือง เป็นต้น แนวโน้มภัยคุกคามรูปแบบใหม่จะเป็นภัยที่มีความ ซับซ้อน หลากหลายมิติร่วมกัน และจะทวี ความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ภัยคุกคามนี้จะส่งผล กระทบต่อโครงสร้างของสังคมไทยโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความมั่นคงของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างปัญหารากเหง้าของประวัติศาสตร์และ ปัญหาการก่อการร้าย ซึ่งมีความเชื่อมโยงของผู้ก่อการร้าย อาชญากรรมและขบวนการค้า ยาเสพติดทั้งในประเทศและนอกประเทศ ทั้งนี้การป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ของรัฐบาลปัจจุบันมีลักษณะต่างคนต่างทำ ไม่มีองค์กรที่ชัดเจนรับผิดชอบบูรณาการ นโยบาย ยุทธศาสตร์ และการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถ ป้องกัน ยับยั้ง และแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าได้อย่างมีระบบตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุการณ์ และเมื่อ เกิดเหตุการณ์ภัยที่ร้ายแรง สังคมไทยอาจจะต้องตกอยู่ในสภาวะระส่ำระสาย เสียขวัญ จน ขยาย วงกว้างไปสู่ความมั่นคงด้าน อื่น ๆ ยกตัวอย่างเช่น เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ใน พื้นที่ภาคเหนือ ในขณะที่มีกลุ่มก่อการร้ายโจมตีด้วยการลอบวางระเบิดหลาย ๆ จุดพร้อม กันในพื้นที่กรุงเทพมหานครและกลุ่มก่อความไม่สงบภาคใต้ให้รุนแรงขึ้นอีก ในสถานการณ์

วิกฤตร้ายแรงเช่นนี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่กองทัพไทย ซึ่งเป็นกลไกทางด้านความมั่นคงของรัฐบาล ที่มีขีดความสามารถและศักยภาพสูงในการจัดการกับปัญหาความมั่นคงในลักษณะภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เป็นองค์รวมจะได้เตรียมปรับบทบาทและโครงสร้างการจัดของกองทัพให้เหมาะสม เพื่อเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วนเฉียบพลันในอนาคตอันจะทำให้กองทัพได้เป็นที่พึ่งและมีคุณค่ามากยิ่งขึ้นต่อสังคมไทย (I love the king family, 2557, ออนไลน์)

อย่างไรก็ตาม ในกองทัพบก ได้จัดการกับปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ซึ่งยังมีปัญหาและอุปสรรค อาทิ ข้อจำกัดทางด้านกฎหมายในประเทศ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทรัพยากรที่ได้รับและเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ยังมี การตื่นตัวน้อย

หน่วยทหารสารวัตรหรือทหารสารวัตรถือว่าเป็นกลไกอันหนึ่งของกองทัพบกที่ปฏิบัติงานสนับสนุนด้านความมั่นคงให้กับประเทศชาติซึ่งงานในหน้าที่ของทหารสารวัตรในยามปกติไม่ว่าจะเป็นงานรักษากฎระเบียบภายในพื้นที่รับผิดชอบหรือรักษาความปลอดภัยบุคคลหรือสถานที่แล้ว ยังต้องเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทั้ง 9 แบบตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนดไว้อีกด้วย อีกบทบาทหนึ่งที่เป็นข้อเด่นของเหล่าทหารสารวัตรก็คือสามารถเป็นกำลังที่ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนในการเข้าไปรักษาความสงบ ความปลอดภัยของประชาชนตามที่ได้รับภารกิจจากหน่วยงานหรือ องค์กรต่าง ๆ ตามที่ได้ปรากฏตามงานต่าง ๆ เช่น เทศกาลหรืองานประเพณีลอยกระทง สงกรานต์ เป็นต้น เนื่องจากการแต่งกายของทหารสารวัตรดูไม่แข็งกร้าวเหมือนกับเครื่องแบบอื่น ๆ ของทหารทั่วไปและมีภาพลักษณ์ที่พร้อมปกป้องประชาชน รักษากฎหมาย ความสงบเรียบร้อยในสังคม ทำให้บทบาทของทหารสารวัตรต่อภัยคุกคามต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ 1.) บทบาทหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติการโดยตรง เช่น การจู่โจมเข้าจับกุมขบวนการค้ายาเสพติด ค้าของเถื่อนผิดกฎหมายหรือการค้ามนุษย์ 2.) บทบาทการเป็นผู้สนับสนุนเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง เช่น การร่วมกันตั้งด่านความมั่นคงเพื่อป้องกันการกระทำที่ผิดกฎหมาย การลักลอบหนีเข้าเมืองของคนต่างด้าวหรือ กลุ่มก่อการร้ายที่จะเข้าไปก่อเหตุไม่สงบ 3.) บทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือ เช่น ช่วยเหลือประชาชนจากสาธารณภัย ปิดล้อมพื้นที่ที่เกิดโรคติดต่อ เป็นต้น จากที่ได้ กล่าวมาจะเห็นได้ว่าทหารสารวัตรมีบทบาทหน้าที่

พอสมควรในการปฏิบัติต่อภัยคุกคาม แต่ก็ยังเกิดข้อขัดข้องขึ้นในการปฏิบัติการกิจ เนื่องจากสภาพความพร้อมรบของ หน่วยทหารสารวัตรที่บรรจุอยู่ตามหน่วยต่าง ๆ มีสภาพความพร้อมรบทั้งกำลังพลและยุทโธปกรณ์ไม่เกิน 70 เปอร์เซ็นต์และบางหน่วยมีไม่ถึง 60 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่กองทัพบกควรให้ความสำคัญ

โดยผู้วิจัยได้ตั้งคำถามการวิจัยเอาไว้ว่า “ปัจจุบันทหารสารวัตรมีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่มากน้อยเพียงใด” ซึ่งตามสถานการณ์ปัจจุบันการปฏิบัติงานของเหล่าทหารสารวัตร ที่ผ่านมาก็ประสบปัญหาและมีข้อจำกัด ในขีดความสามารถในการปฏิบัติงานเช่นกัน กล่าวคือ

ประการแรก ยังไม่มีโครงสร้างการจัดหน่วยเพื่อจัดการด้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เด่นชัด เพราะโครงสร้างการจัดของหน่วยทหารสารวัตรปัจจุบันเป็นการจัดเพื่อรองรับภัยคุกคามรูปแบบเดิมในยุคสงครามเย็นที่มองภัยคุกคามทางทหารเป็นหลัก กล่าวคือโครงสร้าง การจัดระดับกองร้อยยังจัดแบบเดิมคือ หมวดทหารสารวัตรที่ 1, 2 และ 3 ซึ่งไม่มีส่วนที่ใช้ในการดำเนินการต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ประการที่สอง กำลังพลเหล่าทหารสารวัตรยังไม่เคยถูกฝึกให้มีความพร้อมทั้งภัยคุกคามรูปแบบใหม่เนื่องจากยังไม่มีหลักสูตรหรือคู่มือการฝึกที่จัดทำขึ้นมาใช้กับการฝึกการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรต่อภัยดังกล่าว เพราะตำราหรือคู่มือการฝึกยังไม่ได้ถูกปรับปรุงให้ทันสมัย ทำให้ไม่มีการจัดการฝึกหรือการอบรมต่อทหารสารวัตรที่เหมาะสม

ประการที่สาม ทหารสารวัตรยังขาดทักษะในการปฏิบัติเพื่อรับมือต่อภัยคุกคาม รูปแบบใหม่ เพราะเมื่อไม่ได้รับการฝึกหรือการอบรมจากผู้ที่มีความรู้ ทำให้กำลังพล ส่วนใหญ่ขาดความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ประการที่สี่ ความรู้ความสามารถของทหารสารวัตรในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มีน้อย เพราะเครื่องมือบางอย่างที่ใช้กับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มีความทันสมัย ผู้ใช้ต้องมีความรู้ความเข้าใจในระบบเทคโนโลยีหรือภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี แต่กำลังพลส่วนใหญ่ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว

ประการที่ห้า ยุทโธปกรณ์ของทหารสารวัตรยังขาดแคลนและไม่ทันสมัย เนื่องจาก ขาดแคลนงบประมาณและเครื่องมือสิ่งอุปกรณ์ที่จำเป็น จากหน่วยเหนือ

วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของโลกเป็นปรากฏการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากรโลกทั้งหมด เพียงแต่ความรุนแรงของปัญหาในแต่ละซีกโลกอาจไม่เท่ากันหรือแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมและสภาพพื้นที่ที่ปรากฏการณ์นั้น ๆ เกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของโลกอาจเกิดขึ้นเนื่องจากปัจจัยธรรมชาติ นอกจากนี้มนุษย์ก็เป็นผู้กระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมด้วย เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการยังชีพและการอยู่รอดในสังคม กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นล้วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมมีลักษณะที่สำคัญคือ การเพิ่มจำนวนประชากรซึ่งการที่ประชากรเพิ่มจำนวนมากขึ้นย่อมหมายถึงความต้องการปัจจัยในการดำรงชีวิตเพิ่มมากขึ้นด้วยความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติจึงสูญเสียไปก่อให้เกิดผลกระทบต่อ (โลกและการเปลี่ยนแปลง, 2560, ออนไลน์)

การพัฒนาและการใช้เทคโนโลยี มนุษย์พยายามค้นคว้าศึกษาวิจัยเพื่อจะนำเทคนิควิชาการใหม่ ๆ มาพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า เพื่อการเพิ่มผลผลิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแต่มนุษย์มิได้ตระหนักถึงผลกระทบจากการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเหล่านั้นจึงเกิดการทำลายธรรมชาติกลายเป็นปัญหาทางสิ่งแวดล้อมได้ การกระทำของมนุษย์โดยตรงเกิดจากการกระทำของมนุษย์เองโดยขาดความสำนึกหรือขาดความรับผิดชอบต่อสังคมตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ มนุษย์เราจะทิ้งของเสียสู่สิ่งแวดล้อมโดยตรง เช่น การทิ้งน้ำเสีย เป็นต้น ปัจจุบันมีปัญหาที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง สภาวะแวดล้อมของโลกที่สำคัญหลายปัญหาทั้งที่เกิดจากธรรมชาติ รวมทั้งกระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั่วโลกที่เป็นไปตามกระแสการเปลี่ยนของเทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านการสื่อสารและข้อมูลสารสนเทศ ประสิทธิภาพของการส่งข้อมูลและข่าวสารมีความทันสมัยและรวดเร็วและด้วยเทคโนโลยีทำให้การรับรู้เป็นไปอย่างสมบูรณ์มากขึ้น ทั้งภาพและเสียงระบบการกระจายข้อมูลข่าวสารเป็นไป อย่างรวดเร็วไม่จำกัดช่องทางหรือตัวกลาง ผลจากการพัฒนารูปแบบเทคโนโลยีทุกด้าน ทำให้เกิดผลกระทบกับระบบเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีทำให้เกิดแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายด้านแนวโน้มที่สำคัญ ประกอบด้วย

- 1) เทคโนโลยีที่พัฒนาต่อเนื่องทำให้สังคมเปลี่ยนจากสังคมอุตสาหกรรมมาเป็นสังคมสารสนเทศ
- 2) เทคโนโลยีแบบตอบสนองตามความต้องการของผู้ใช้แต่ละคน เพื่อเน้นการตอบสนองตามความต้องการ โดยโครงสร้างพื้นฐานของอุปกรณ์รองรับทั้งด้านการเชื่อมโยงเครือข่าย ทำให้กระบวนการ ที่ซับซ้อนสามารถเป็นไปได้ เทคโนโลยีพัฒนาก้าวหน้าเพื่อให้สามารถนำทุกการคิดค้น ต่าง ๆ ขึ้นมาตอบสนองและลดปัญหาต่าง ๆ ของมนุษย์
- 3) เทคโนโลยีทำให้เกิดรูปแบบขององค์กรที่สามารถประกอบการหรือดำเนินกิจกรรมได้ทุกสถานที่และทุกเวลาอาศัยการสื่อสารที่ก้าวหน้าและแพร่หลายขึ้นผ่านระบบเครือข่าย ทำให้ผู้ใช้ขยายขอบเขตการดำเนินกิจกรรมไปทุกหน ทุกแห่ง ตลอด 24 ชั่วโมง กิจกรรมทางเศรษฐกิจจัดการได้สะดวกมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นการวางระบบเอทีเอ็มที่ทำให้การเบิกจ่ายได้ตลอดเวลาและกระจายถึงตัวผู้รับบริการมากขึ้น
- 4) เทคโนโลยีทำให้ระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนจากระบบท้องถิ่นเชื่อมโยงสู่ระดับเศรษฐกิจโลกที่ไม่มีขีดจำกัดด้านสถานที่ การซื้อขายที่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดรูปแบบการค้าที่ช่วยให้มีการแลกเปลี่ยนสินค้า บริการอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว
- 5) เทคโนโลยีส่งผลให้องค์กรมีลักษณะแบบเครือข่ายมากขึ้น องค์กรมีการวางเป็นลำดับขั้นสายการบังคับบัญชาจาก บนลงล่าง แต่เมื่อการสื่อสารแบบสองทางและการกระจายข่าวสารดีขึ้น มีการใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ในองค์กรผูกพันกันเป็นกลุ่มงานเพิ่มคุณค่าขององค์กรด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศองค์กรกลายเป็นการบริหารช่างงานที่มีลักษณะการบังคับบัญชาแบบแนวราบมากขึ้น

ความจำเป็นของทหารต่อภารกิจด้านความมั่นคงของประเทศ

ภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ทำให้มิติความมั่นคงของชาติมีความสลับซับซ้อน ปัจจุบันมี ภัยคุกคามที่หลากหลายมากขึ้นและมีลักษณะเป็นแบบผสมเกิดขึ้นเฉียบพลันและคาดการณ์ได้ยาก อนึ่ง ประเทศไทยมีชายแดนติดกับประเทศต่าง ๆ คือ สหภาพเมียนมา ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย ภัยคุกคามสำคัญ เช่น ปัญหาเส้นเขตแดนที่ไม่ชัดเจนโดยเฉพาะกัมพูชาและสหภาพเมียนมา ปัญหาความหวาดระแวงที่เกิดมาจากความขัดแย้งระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านปัญหาความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์ ปัญหาความขัดแย้งของ

คนภายในประเทศ ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ปัญหายาเสพติด ความเสี่ยงภัยพิบัติทางธรรมชาติและภัยอื่นถิ่นฐานของประชากรจากประเทศรอบบ้านเข้าสู่ประเทศไทย

สำหรับแนวโน้มกำลังทางบกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พบว่า กัมพูชา ลาว มาเลเซีย สหภาพเมียนมาร์รวมทั้งเวียดนาม มีการจัดหายุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถทำการรบได้ในทุกมิติ ในส่วนของประเทศไทยควรมีการกำหนดแนวทางการเตรียมกำลังและใช้กำลังตามยุทธศาสตร์กำลังทางบก ได้แก่ การปฏิบัติการ หลายบทบาท การป้องกันเชิงรุก การสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง และการฝึกกำลังป้องกันประเทศ โดยการเสริมสร้างขีดความสามารถกำลังทางบกที่ต้องการ ในด้านการใช้กำลัง และควรมีการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถในการปฏิบัติการร่วม/ผสม เช่น พัฒนาหลักนิยมปฏิบัติการร่วม ปรับปรุงและพัฒนาระบบควบคุมบังคับบัญชาสู่การปฏิบัติ ที่มีเครือข่ายเป็นศูนย์กลางและมีการปฏิบัติพัฒนาระบบการยุทธ์ร่วมโดยเฉพาะระบบข่าวกรอง การเฝ้าตรวจร่วม การเคลื่อนย้ายกำลังพล การยิง และการสนับสนุนร่วม (ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2550)

การเพิ่มขีดความสามารถทางทหารของประเทศเพื่อนบ้าน ในส่วนของประเทศที่มีพื้นที่ชายแดนติดกันและมีปัญหาข้อพิพาททางเขตแดนกันอยู่ อาจเกิดปัญหาภัยคุกคามจาก ที่ทำที่แข็งกร้าวของประเทศที่เพิ่มขีดความสามารถทางทหารในการอ้างกรรมสิทธิ์เหนืออาณาเขตที่มีปัญหากัน โดยไม่สนใจใช้การเจรจาแต่จะใช้กำลังทางทหารเข้ายึดครองพื้นที่ ก่อให้เกิดการช่วงชิงพื้นที่ยุทธศาสตร์ทางการทหารที่ได้เปรียบก่อน ทำให้การเมืองระหว่างประเทศเกิดความตึงเครียดมากกว่าช่วงที่ยังไม่มีการเพิ่มกำลังทางทหาร เพราะฉะนั้นความจำเป็นในการถ่วงดุลพลังอำนาจด้านการทหารในภูมิภาคของแต่ละกองทัพของประเทศ ถือว่ายังต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

วิเคราะห์ทางเลือกทางยุทธศาสตร์

จากการทบทวนเพื่อหาสาเหตุในการตอบคำถามการวิจัยว่า “หน่วยทหารสารวัตรมีปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่หรือไม่ อย่างไร” โดยผู้วิจัยได้ใช้ หลักทฤษฎี Swot Analysis ในการวิเคราะห์ หาจุดแข็งและจุดอ่อนของ

หน่วยทหารสารวัตร รวมถึงโอกาสและอุปสรรค เข้ามาใช้พิจารณาหาคำตอบคำถาม การวิจัย ซึ่งมีผลวิเคราะห์ดังนี้

จุดแข็งของหน่วยทหารสารวัตร (S) คือการมีกำลังพลบรรจุตามหน่วยต่าง ๆ ในทุกกองทัพภาคกล่าวคือมีกองร้อยทหารสารวัตรบรรจุอยู่ตามกองพลทหารราบ/ทหารม้า หรือมณฑลทหารบก แม้กระทั่งมีกองพันทหารสารวัตรบรรจุอยู่ในทุกกองทัพภาค พร้อมยุทธโศปกรณ์ สามารถปฏิบัติงานได้ทันที

จุดอ่อนของหน่วยทหารสารวัตร (W) กำลังพลไม่มีความรู้ ทักษะ ความพร้อมในการปฏิบัติงานเนื่องจากไม่ได้รับการฝึกอบรมที่เหมาะสมพร้อมทั้งยังขาดยุทธโศปกรณ์ที่มี ความทันสมัยและเพียงพอในการปฏิบัติงาน

โอกาสของหน่วยทหารสารวัตร (O) มีโอกาสได้รับการฝึกอบรมจากหลักสูตรที่เหมาะสม กับผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์พร้อมทั้งเสริมอาวุธยุทธโศปกรณ์ที่ครบถ้วนและทันสมัย

อุปสรรคของหน่วยทหารสารวัตร (T) มีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณทำให้ได้รับ การสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ในจำนวนที่น้อย

จากการวิเคราะห์ตามหลักทฤษฎีขั้นต้นแล้วทำให้ได้รับคำตอบของคำถามการวิจัย ดังกล่าวว่า “หน่วยทหารสารวัตร ซึ่งมีกำลังพลและอาวุธยุทธโศปกรณ์บรรจุในอัตรา แต่มี ข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เนื่องจากขาดความรู้ ทักษะ หาก ได้รับการฝึกอบรมและเสริมอาวุธยุทธโศปกรณ์ที่เหมาะสมก็สามารถปฏิบัติงานได้” จะเห็น ได้ว่าถ้าหน่วยทหารสารวัตรจะพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้ภัยคุกคาม รูปแบบใหม่นั้น จะต้องได้รับการฝึกอบรมและเสริมอาวุธยุทธโศปกรณ์ที่เหมาะสม ซึ่งผู้วิจัย ได้พิจารณาถึงการใช้นวัตกรรมทฤษฎี 4 M เป็นแนวคิดทฤษฎีหลักและใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่มีความใกล้เคียงกับงานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

วิเคราะห์แนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา

หลักการ 4M คือการบริหารจัดการทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหรือทรัพยากร ทางการบริหารจัดการที่สำคัญ ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) อาวุธ ยุทธโศปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า 4M ถือเป็น

เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหาร เพราะการบริหารจะประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย โดยงานวิจัยนี้ได้ใช้คำถามงานวิจัยที่ว่า

“หน่วยทหารสารวัตรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่หรือไม่และควรเป็นอย่างไร” จากการวิเคราะห์หนทางใหม่ในการแก้ไขปัญหามาตามหลักการ 4M ได้แนวทางเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรดังนี้

ด้านบุคลากร (Man) เตรียมความพร้อมด้านกำลังพลด้วยการวางแผนในระบบของการฝึก การศึกษาทั้งแบบบุคคลและเป็นหน่วยโดยมุ่งเน้นผลให้สามารถการปฏิบัติงานได้และพิจารณาคัดเลือกกำลังพลที่มีความพร้อมเข้ารับการฝึกอบรมในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งหน่วยที่รับผิดชอบต้องดำเนินการปรับปรุงตำราหลักนิยมและระบบการฝึกศึกษาที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ให้มีความทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

ด้านการบริหารจัดการ (Management) พิจารณาคัดสรรกำลังพลที่ได้ผ่านการอบรมและมีประสบการณ์เข้าปฏิบัติงาน สามารถจัดกำลังพล วางกำลังและใช้กำลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยที่เหมาะสม มีความทันสมัยแบบสากล มีความอ่อนตัว รวมทั้งการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ เอกชนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจในสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ขีดความสามารถ ขีดจำกัด วัฒนธรรมองค์กรที่มีความแตกต่างกันซึ่งจะนำมาสู่ การปฏิบัติกร่วมในการทำงาน

ด้านอาวุธยุทโธปกรณ์ (Material) ได้รับการสนับสนุนเครื่องมือ/ยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย อาทิเช่นการป้องกันภัยทางระบบเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์ โดยมุ่งเน้นมาตรการด้านการข่าวอย่างต่อเนื่องและใน ทุกสถานการณ์จะมีระบบแจ้งเตือน และเฝ้าตรวจที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงยุทโธปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกศึกษา ให้เน้นการพึ่งพาตนเองด้วยการปรับปรุงเครื่องช่วยฝึกจากหน่วยต้นสังกัดเอง ครอบคลุมถึงการวางแผนระบบ การส่งกำลังบำรุง การแจกจ่ายยุทโธปกรณ์ให้กับหน่วยต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

ด้านงบประมาณ (Money) พิจารณาถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใสโดยคำนึงถึงหลักการอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นระบบ

จากการวิเคราะห์ข้างต้นตามหลักการ 4M แล้วพบว่าหากจะให้พัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้ส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการดังนี้

1. กรมการสารวัตรทหารบกซึ่งเป็นหัวหน้าเหล่าสายวิทยาการของเหล่าทหารสารวัตรมีหน้าที่กำกับ ดูแล วางแผนในงานของทหารสารวัตรและให้ความรู้งานในหน้าที่ของ ทหารสารวัตร ควรดำเนินการดังนี้

1.1 ออกแบบการฝึกหรือจัดทำหลักสูตรการการฝึกในเรื่องการปฏิบัติงานภายใต้ ภัยคุกคาม รูปแบบใหม่พร้อมกับจัดทำคู่มือการฝึก เพื่อนำแจกจ่ายให้กับหน่วย ทหารสารวัตร ใช้ฝึกกำลังพล และใช้เป็นหลักฐานในการอ้างอิง

1.2 จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหรือจัดหายุทธโศปกรณ์ที่มีความเหมาะสมกับหน่วยทหารสารวัตรให้มีความทันสมัย กำลังพลสามารถใช้ปฏิบัติงานได้จริง พร้อมทั้งวางแผนผลิตจัดหาและ แจกจ่ายให้กับหน่วยทหารสารวัตรของกองทัพบกภายใต้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

1.3 พิจารณาถึงการปรับโครงสร้างของหน่วยทหารสารวัตรให้มีความอ่อนตัวมีความเหมาะสมที่สามารถปฏิบัติการกิจที่ต้องรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้โดยที่ยังปฏิบัติงานในหน้าที่ของทหารสารวัตรได้อย่างมีประสิทธิภาพคงเดิม

2. หน่วยเหนือหรือหน่วยบังคับบัญชาของหน่วยทหารสารวัตร อาทิ กองพลทหารราบ/ทหารม้า, มณฑลทหารบกและกองทัพภาคซึ่งเป็นหน่วยบังคับบัญชาของหน่วยทหารสารวัตรโดยมีหน้าที่ สั่งการและกำกับดูแลต้องดำเนินการดังนี้

2.1 ต้องพิจารณาบรรจุกำลังพลที่เข้ารับราชการใหม่ให้มีความพร้อมทั้งร่างกายที่แข็งแรงและจิตใจเข้มแข็งมีอุดมการณ์ทหารลงหน่วยหรือคัดเลือกกำลังพลที่มีความพร้อมซึ่ง รับราชการในหน่วยทหารสารวัตรอยู่ให้ปฏิบัติการกิจที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่

2.2 จัดเตรียมกำลังพลที่เตรียมจะปฏิบัติการกิจที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่เพื่อเข้ารับการฝึกเพิ่มความรู้เพื่อให้ความพร้อมสามารถปฏิบัติงานภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในอนาคต

จากข้างต้นเมื่อทราบว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาขีดความสามารถใน การปฏิบัติงานของทหารสารวัตรแล้วจะต้องดำเนินการอย่างไรแล้วซึ่งเรื่องที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาขีดความสามารถคือการฝึกจัดเตรียมความพร้อมทั้งเป็นหน่วยและตัวบุคคลของทหารสารวัตรเองเนื่องผลการวิเคราะห์หลักทฤษฎี Swot Analysis พบว่าทั้งหน่วยและกำลังพลยังขาดทักษะการปฏิบัติที่เหมาะสม แม้ว่าอาจจะได้ยุทธโศปกรณ์ที่ดีหรืองบประมาณที่มากแล้วก็ตามโดยที่ผู้ปฏิบัติยังขาดความรู้ในการปฏิบัติที่ถูกต้องก็ยังไม่สามารถทำงานได้ ซึ่งการจัดการฝึกหรือการจัดการศึกษาให้ความรู้กับกำลังพลนั้น ถือว่าต้องพิจารณาให้เหมาะสมทั้งเรื่องให้กำลังพลได้ความรู้มากที่สุด, การบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว, ใช้เครื่องช่วยฝึกเกิดประสิทธิภาพมากที่สุดและใช้งบประมาณที่ประหยัดที่สุด โดยได้แบ่งทางเลือกออกเป็น 3 แนวทางแล้วเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดเพื่อใช้ในการจัดการฝึกให้กับหน่วยและกำลังพลเหล่า ทหารสารวัตร ซึ่งแนวทางมีดังนี้

1. ให้หน่วยเหนือหรือหน่วยบังคับบัญชาของหน่วยทหารสารวัตรเป็นหน่วยจัดการฝึกเอง โดยการให้กำลังพลที่มีความรู้หรือผู้ที่ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นผู้ฝึกหรือครูฝึกให้กับกำลังพลภายในหน่วยงานตนเอง ใช้เครื่องช่วยฝึกของหน่วยทำการฝึกในบริเวณที่ตั้งของหน่วยเอง โดยยึดถือคู่มือหรือระเบียบหลักสูตรการฝึกที่กรมการสารวัตรทหารบกจัดทำให้เป็นคู่มือหลักในการอ้างอิง
2. ให้หน่วยทหารสารวัตรส่งกำลังพลจำนวนหนึ่งที่มีความพร้อมเข้ารับการฝึก ณ กรมการสารวัตรทหารบก โดยที่ใช้หลักสูตร, ครูฝึกและเครื่องช่วยฝึกที่จัดเตรียมเอาไว้ดำเนินการฝึกให้กับกำลังพล เมื่อฝึกเสร็จสิ้นแล้ว ให้กำลังพลที่ผ่านการฝึกแล้วดังกล่าว นำความรู้กลับไปฝึกขยายผลให้กับกำลังพลของหน่วยทหารสารวัตรต้นสังกัดตนเอง
3. ให้กรมการสารวัตรทหารบกจัดชุดครูฝึกและเครื่องช่วยฝึกออกไปฝึกให้กับหน่วยและกำลังพลเหล่าทหารสารวัตรในพื้นที่ตั้งของหน่วยทหารสารวัตร

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียทั้ง 3 แนวทาง

แนวทาง	ข้อดี	ข้อเสีย
แนวทางที่ 1	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้งบประมาณน้อย - กำลั้งพลของหน่วยสามารถเข้ารับการฝึกได้ทุกนาย 	<ul style="list-style-type: none"> - แต่ละหน่วยอาจจะฝึกไม่เหมือนกันเนื่องผู้ฝึกและเครื่องช่วยฝึกมีความแตกต่างกัน
แนวทางที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> - ในหน่วยทหารสารวัตรมีกำลั้งพลที่ผ่านการฝึกสามารถเป็นครูและปฏิบัติงานได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้งบประมาณมาก - กำลั้งพลเข้ารับฝึกต้องเดินทางไกล
แนวทางที่ 3	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้งบประมาณน้อย - กำลั้งพลของหน่วยสามารถเข้ารับการฝึกได้ทุกนาย - หน่วยทหารสารวัตรได้ฝึกตรงตามแบบฝึกเหมือนกันทั่วกองทัพบก - กำลั้งพลส่วนใหญ่ไม่ต้องเดินทางไกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระยะเวลาในการฝึกนานกว่าจะครบทุกหน่วย

ถ้าเปรียบเทียบทั้ง 3 แนวทางแล้ว หากพิจารณาให้กำลั้งพลได้รับความรู้มากที่สุดและมีการปฏิบัติเป็นรูปแบบอันเดียวกันทั่วกองทัพบกพร้อมกับใช้งบประมาณที่เหมาะสมแล้ว เห็นควรใช้แนวทางที่ 3 ด้วยการให้กรมการสารวัตรทหารบกจัดชุดครูฝึกและเครื่องช่วยฝึกออกไปฝึกให้กับหน่วยและกำลั้งพลเหล่าทหารสารวัตรในพื้นที่ตั้งของหน่วยทหารสารวัตร เนื่องจากมีความเหมาะสมอ่อนตัวและเกิดประโยชน์กับหน่วยทหารสารวัตรกับกองทัพบกมากที่สุด

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

ปัญหา ข้อขัดข้องของการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของ ทหาร สารวัตรภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

ตามที่ได้วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องได้ทราบข้อมูลที่เป็นสาเหตุ และข้อขัดข้องของการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เป็นผลให้ไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับหน่วยทหารสารวัตรเนื่องจาก โครงสร้างหน่วยยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้มีความอ่อนตัวในการปฏิบัติภารกิจและยังขาด แคลนยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัย มาสนับสนุน อีกทั้งยังไม่ได้รับงบประมาณจากกองทัพบกที่ เพียงพอ ในส่วนของระดับ กำลังพลของเหล่าทหารสารวัตรยังขาดทักษะในการปฏิบัติ เนื่องจากไม่เคยถูกฝึกให้มี ความพร้อมและตำราหรือหลักสูตรการฝึกยังไม่ได้ถูกปรับปรุง ให้ทันสมัยซึ่งอาจได้รับอันตรายเมื่อปฏิบัติงาน ทำให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติตาม แผนปฏิบัติราชการกองทัพบก (พ.ศ. 2563 – 2565) ในเรื่องการสนับสนุนการปฏิบัติ ภารกิจการรักษา ความมั่นคงภายใน แนวทางการพัฒนาเรื่องการสนับสนุนการปราบปราม และการบังคับใช้กฎหมายต่อภัยคุกคามที่ส่งผลต่อความมั่นคงภายในและความสงบ เรียบร้อยของประเทศซึ่งกองทัพบกได้ให้ความสำคัญเอาไว้เช่นกันรวมทั้งแนวโน้มกำลัง ทางบกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พบที่มีการจัดหายุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัยอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถทำการรบได้ในทุกมิติ ในส่วนของประเทศไทยควรมีการกำหนด แนวทางการเตรียมกำลังและใช้กำลังตามยุทธศาสตร์กำลังทางบกโดยที่หน่วยทหาร สารวัตรจะต้องปรับโครงสร้างให้มีความอ่อนตัวสามารถปฏิบัติภารกิจได้หลากหลายภายใต้ ภัยคุกคามรูปแบบใหม่

การพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรภายใต้ ภัย คุกคามรูปแบบใหม่

จากการวิเคราะห์ในบทที่ 2 ใช้แนวคิดทฤษฎี Swot Analysis ในการวิเคราะห์ หากจุดแข็ง และจุดอ่อนพบว่าหน่วยทหารสารวัตรมีกำลังพลและ อาวุธยุทธโศปกรณ์ แต่มีข้อขัดข้องใน

การปฏิบัติงานต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เนื่องจาก ขาดความรู้ ทักษะ หากได้รับการฝึกอบรมและเสริมอาวุธยุทธโศปกรณ์ที่เหมาะสมก็สามารถปฏิบัติงานได้ จึงได้นำแนวคิด ทฤษฎี 4 M มาใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนา ชีตความสามารถในการปฏิบัติงานของ ทหารสารวัตรภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถ 4 ข้อ ดังนี้

1. พัฒนาขีดความสามารถด้านกำลังพลด้วยการวางแผนในระบบของการฝึกการศึกษาทั้งแบบบุคคลและเป็นหน่วยโดยมุ่งเน้นผลให้สามารถการปฏิบัติงานได้ พิจารณาคัดเลือกกำลังพลที่มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจเข้ารับการฝึกอบรมในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งหน่วยที่รับผิดชอบต้องดำเนินการปรับปรุงตำราหลักนิยมและระบบการฝึกศึกษาที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ให้มีความทันสมัยอย่างต่อเนื่อง
2. พิจารณาคัดสรรกำลังพลที่ได้ผ่านการอบรมและมีประสบการณ์เข้าปฏิบัติงาน สามารถจัด กำลังพล วางกำลังและใช้กำลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรมีแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยที่เหมาะสม มีความทันสมัยแบบสากล มีความอ่อนตัว รวมทั้งการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานราชการ เอกชนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจในสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ชีตความสามารถ ชีตจำกัด วัฒนธรรมองค์กรที่มีความแตกต่างกันซึ่งจะนำมาสู่ การปฏิบัติกร่วมในการทำงาน
3. ได้รับการสนับสนุนเครื่องมือ/ยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัย อาทิเช่นการป้องกันภัยทางระบบเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมในทุกสถานการณ์ โดยมุ่งเน้นมาตรการด้านการข่าวอย่างต่อเนื่องและในทุกสถานการณ์จะมีระบบแจ้งเตือน และเฝ้าตรวจที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกศึกษา ให้เน้นการพึ่งพาตนเองด้วยการปรับปรุงเครื่องช่วยฝึกจากหน่วยต้นสังกัดเอง
4. พิจารณาถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยคำนึงถึงหลักการอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นระบบ

นอกจากนั้นส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องมีบทบาทช่วยเหลือในการพัฒนาขีดความสามารถ อาทิ กรมการสารวัตรทหารบกซึ่งเป็นหัวหน้าเหล่าสายวิทยาการ ออกแบบการฝึกหรือจัดทำหลักสูตร, พัฒนาหรือจัดหายุทธโศปกรณ์ที่มีความเหมาะสมและพิจารณา ปรับ

โครงสร้างของหน่วยทหารสารวัตรให้มีความอ่อนตัวสามารถปฏิบัติงานได้ รวมทั้งหน่วย บังคับบัญชาของหน่วยทหารสารวัตรบรรจุกำลังพลที่มีความพร้อมปฏิบัติงาน ลงหน่วย และจัดส่งกำลังพลเข้ารับการฝึกเพิ่มความรู้

สำหรับการฝึกจัดเตรียมความพร้อมทั้งเป็นหน่วยและตัวบุคคลนั้นหนทางที่ใช้ในการฝึก ควรใช้แนวทางให้กรมการทหารบกจัดชุดครูฝึกและเครื่องช่วยฝึกออกไปฝึกให้กับ หน่วยและกำลังพลเหล่าทหารสารวัตรในพื้นที่ตั้งของหน่วยทหารสารวัตรเนื่องจากใช้ งบประมาณน้อย, กำลังพลของหน่วยสามารถหมุนเวียนเข้ารับการฝึกได้ทุกนายโดยไม่เสีย ภารกิจประจำของหน่วย, หน่วยทหารสารวัตรได้ฝึกตรงตามแบบฝึกเหมือนกันทั่วกองทัพ บกและกำลังพลส่วนใหญ่ของหน่วยไม่ต้องเดินทางไกลเพื่อไปฝึกนอกที่ตั้ง

ทหารสารวัตรได้เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรต่อ ภัย คุกคามรูปแบบใหม่

การเตรียมความพร้อมให้กับหน่วยทหารสารวัตรให้สามารถปฏิบัติงานภายใต้ภัยคุกคาม รูปแบบใหม่ ซึ่งปัจจัยส่งที่มีผลสำคัญมากคือการบริหารจัดการและการวางแผนของหน่วย ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นต้องให้ความสำคัญและจริงจังใน การเตรียมความพร้อมให้กับหน่วยทหารสารวัตร เพราะเป็นผู้บริหารทรัพยากรที่มีอยู่หรือ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือแปรมาเป็นสิ่งที่หน่วยทหารสารวัตรยังขาดแคลน เช่น อาวุธยุทโธปกรณ์ โดยจัดลำดับความเร่งด่วนในการใช้ประโยชน์ ความจำเป็นในการจัดหา ส่วนในเรื่องการบริหารจัดการด้านกำลังพลคัดสรรกำลังพลที่มีความพร้อมทั้งร่างกายและ ความสามารถในการบรรจุลงหน่วยและพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหน่วยทหารสารวัตรให้ มีความอ่อนตัวมีความพร้อมปฏิบัติทั้งภารกิจตามหน้าที่และภารกิจต่อภัยคุกคาม รูปแบบ ใหม่ รวมทั้งมีบทบาทในการออกแบบการฝึกที่เหมาะสมกับกำลังพลและหน่วย ที่สำคัญยัง เป็นผู้สร้างขวัญ กำลังใจให้กับกำลังพลและปลูกฝังทัศนคติที่ดี อุทิศการณ์ในการ ปฏิบัติงานอีกด้วย

บทที่ 4

บทสรุป

พลังอำนาจแห่งชาตินั้น มีองค์ประกอบหลักอยู่ 4 ประการ คือ กำลังอำนาจทางการเมือง กำลังอำนาจทางทหาร กำลังอำนาจทางเศรษฐกิจ และกำลังอำนาจทางสังคมจิตวิทยา ซึ่ง จะเห็นว่า ประเทศที่มีพลังอำนาจมากกว่า ย่อมมีอิทธิพลเหนือประเทศที่มีพลังอำนาจน้อยกว่า และสามารถบีบบังคับประเทศที่มีพลังอำนาจน้อยกว่าให้ปฏิบัติตามในสิ่งที่ตนเอง ต้องการได้

ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีและนโยบายแผนปฏิบัติการกองทัพบก ให้มีการพัฒนาและ ปรับบทบาทยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงอย่างต่อเนื่องให้ก้าวทันกับสภาพแวดล้อม ด้านความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาเพื่อการก้าวสู่ “การเป็นกองทัพที่มีศักยภาพ ทันสมัยเป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน และเป็นหนึ่งในกองทัพกึ่งชั้นนำของภูมิภาค” โดยได้ กำหนดแนวทางพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เรื่อง การ สนับสนุนการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายใน แนวทางการพัฒนาเรื่อง การ สนับสนุนการปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมายต่อภัยคุกคามที่ส่งผลต่อความมั่นคง ภายในและความสงบเรียบร้อยของประเทศ

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบ ใหม่ เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพองค์กรให้มีขีดความสามารถในการรักษาความมั่นคงของ ชาติรองรับกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่รวมถึงการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือ ประชาชนได้อย่างเต็มขีดความสามารถ มีประสิทธิภาพ กองทัพบกนั้นจะมีส่วนช่วยให้ หน่วยและกำลังพลเหล่าทหารสารวัตรมีความพร้อมในการปฏิบัติการกิจด้านการทหารของ หน่วยมีขีดความสามารถเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งหน่วยต่าง ๆ จะต้องมีการเตรียมความพร้อม ในการปฏิบัติการกิจและพัฒนาขีดความสามารถของหน่วยและกำลังพลอย่างต่อเนื่อง ทั้ง ในยามปกติและยามสงคราม เพื่อสร้างความพร้อมรบด้านกำลังพลรองรับการปฏิบัติ การกิจความมั่นคงด้านการทหารได้หลากหลายในทุกมิติ ซึ่งสอดคล้องตอบสนอง

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีและนโยบายแผนปฏิบัติการกองทัพบกด้านความมั่นคงอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ในส่วนของงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรภายใต้ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เพื่อความมีศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ดังนี้

1. ผู้บังคับหน่วยทหารสารวัตรต้องเป็นบุคคลกรที่มีวิสัยทัศน์มองภาพภัยคุกคามในอนาคตได้ ทักษะคติที่ดีต่อหน่วยและกำลังพล มีความรู้ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่และภาษาต่างประเทศได้ในระดับหนึ่ง รวมทั้งมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง เพราะผู้บังคับหน่วยจะต้องเป็นผู้นำกำลังพลและยุทธโปกรณ์ของหน่วยออกปฏิบัติภารกิจรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ หากไม่มีความรู้ ความพร้อมในเรื่องภัยคุกคามและใช้เครื่องมือไม่เป็นแล้วอาจทำให้เกิดการผิดพลาดและเสียภารกิจได้
2. การให้ความสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตรอย่างจริงจังทั้งด้านการสนับสนุนงบประมาณที่เหมาะสม จัดหายุทธโปกรณ์ที่ทันสมัยและเพียงพอ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้กับกำลังพลทหารสารวัตรที่ปฏิบัติงานด้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่เนื่องจากบางภารกิจมีความเสี่ยงมีอันตรายถึงชีวิตกับตนเองและครอบครัว เช่นการตอบแทนด้วยความก้าวหน้าในการรับราชการหรือค่าตอบแทนพิเศษ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการศึกษาเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพมี การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของทหารสารวัตร อาทิ กำลังพลทหารสารวัตรผู้ปฏิบัติงาน ผู้บังคับหน่วยทหารสารวัตร ผู้บังคับบัญชาที่หน่วยทหารสารวัตรขึ้นตรง และเจ้ากรมการสารวัตรทหารบกหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในเหล่าทหารสารวัตรเป็นอย่างดี เพื่อให้การพัฒนาหน่วย ทหารสารวัตรอย่างครบถ้วนทุกประเด็นหรือในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ได้งานวิจัยที่มีความ น่าเชื่อถือสูงซึ่งกองทัพบกและเหล่าทหารสารวัตรจะได้รับประโยชน์สูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). *เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี* (พ.ศ.2561 – 2580)
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ประเด็น ความมั่นคง* (พ.ศ.2561 – 2580)
- แผนปฏิบัติราชการของกองทัพบกกระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)
- แผนปฏิบัติราชการของกรมการสารวัตรทหารบกกระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)
- ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร (พ.ศ.2555)
- ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยสารวัตรทหาร (พ.ศ. 2519)
- เกียรติพงษ์ อุดมชนะธีระ. (2560). *หลักการ 4 M. สืบค้น 20 ธันวาคม 2564, สืบค้นได้จาก <http://ioklogistics.blogspot.com>.*
- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563). *แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ (State Quarantine) แบบบูรณาการ*
- ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. (2550). *กรอบภัยคุกคามเพื่อกำหนดแผนงานรักษาความมั่นคงภายใน ประจำปี 2550. “เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี เรื่อง ยุทธศาสตร์และการพัฒนา ชีตความสามารถกำลังทางบก”*
- เว็บไซต์ โพสต์ทูเดย์. (2563). สืบค้นได้จาก <https://www.posttoday.com/social/general/614251>
- เว็บไซต์ I love the king family. (2557). สืบค้นได้จาก <https://sites.google.com/site/ilovethekingfamily/622>
- เว็บไซต์ โลกและการเปลี่ยนแปลง. (2560). *การเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมของโลก* สืบค้นได้จาก <https://sites.google.com/site/suthinanfilm/neuxha-1>
- เว็บไซต์ jarukit74. (2555). สืบค้นได้จาก <https://sites.google.com/site/jarukit74/kar-peliynpaelng-thang-sangkham-neuxngcak-thekhnoloyi>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก ยุทธนา เลาคำ
วัน เดือน ปีเกิด	4 ตุลาคม 2518
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2538	เตรียมทหาร รุ่นที่ 36
พ.ศ. 2543	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ 47
พ.ศ. 2553	โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 88
พ.ศ. 2555	ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2543 – 2547	ผู้บังคับหมวดทหารสารวัตร กองร้อยทหารสารวัตร กองพลทหารม้าที่ 2 รักษาพระองค์
พ.ศ. 2547 – 2551	ผู้บังคับกองร้อยทหารสารวัตร มณฑลทหารบกที่ 42
พ.ศ. 2551 – 2552	ผู้บังคับกองร้อยทหารสารวัตรกองพลทหารราบที่ 15
พ.ศ. 2552 – 2553	ประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารบก
พ.ศ. 2553 – 2558	หัวหน้าแผนก กรมการสารวัตรทหารบก
พ.ศ. 2558 – 2561	ผู้บังคับกองพันทหารสารวัตรที่ 12
พ.ศ. 2561 – 2562	หัวหน้าแผนก โรงเรียนทหารสารวัตร กรมการสารวัตรทหารบก
พ.ศ. 2562 – 2564	รองผู้อำนวยการกอง กรมการสารวัตรทหารบก
ตำแหน่งปัจจุบัน	
พ.ศ. 2564 – ปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการกอง กรมการสารวัตรทหารบก

